

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Πατριάρχης Ἀ. Ἐπίσκοπος Ἁγίας Κωνσταντίνης
Ἐπίσκοπος Ἁγίας Φυλίας 1649

Κυριακὴ Ἀ. Νηστειῶν
24 Μαρτίου 2013

Συντάκτης (ἡ) ἐπίσκοπος
Αυγουστίνος Ν. Καντζής

Ἡ Ὁρθοδοξία

Ὁ θησαυρὸς

Η σημερινὴ Κυριακὴ, ἀγαπητοί μου, πρώτη Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν, ὀνομάζεται Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας. Τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ἡ μία καὶ μόνη ἀληθινὴ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, πανηγυρίζει τὴν νίκη καὶ τὸ θρίαμβό της κατὰ τῶν αἱρέσεων.

Ἄφ' ὅτου συνῆλθε ἡ Ἐβδόμη (Ζ') Οἰκουμένη Σύνοδος τὸ 787 μ.Χ. στὴ Νίκαια καὶ κατέδικασε τοὺς εἰκονομάχους, ἐγίνε ἡ ἀναστήλωσις καὶ ἐπαναφορὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων στὴ λατρεία καὶ καθιερώθηκε νὰ τελεῖται λαμπρὴ πανήγυρις. Ἐτελεῖτο στὰ χρόνια τοῦ Βυζαντίου καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ τελεῖται μέχρι σήμερα σὲ πολλὰ μέρη τῆς Ὁρθοδοξίας, παντοῦ ὅπου ἡ φλόγα τῆς νικηφόρου πίστεως διατηρεῖται ἀκμαία στὶς ψυχὰς τῶν πιστῶν.

Μετὰ τὴ δοξολογία τῆς ἡμέρας, στὸ τέλος τοῦ ὄρθρου, ὅλος ὁ κληρὸς καὶ ὁ πιστὸς λαὸς κάνουν ἱερὰ λιτανεῖα μὲ στάσεις σὲ τέσσερα σημεῖα καὶ δεήσεις γύρω ἀπὸ τὸ ναὸ. Βγαίνουν ἀπὸ τὴν ἐκκλησία ἐν πομπῇ, ὑψώνουν τὸν τίμιον σταυρὸ ὁ ὁποῖος προπορεύεται, κρατοῦν στὰ χέρια τίς ἱερὰς εἰκόνες καὶ ψάλλουν τὸ ἀπολυτίκιό τῆς ἡμέρας:

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου προσκυνοῦμεν, Ἄγαθέ, αἰτούμενοι συγχώρησιν τῶν πταισμάτων ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεός· βουλήσει γὰρ ἠυδόκησας σαρκὶ ἀνελεῖν ἐν τῷ σταυρῷ, ἵνα ῥύσῃ οὖς ἐπλασας ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ· ὅθεν εὐχαρίστως βοῶμέν σοι· Χαρᾶς ἐπλήρωσας τὰ πάντα, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, παραγενόμενος εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον».

Στὸ τέλος τῆς λιτανείας μνημονεύονται τὰ ὀνόματα καὶ μακαρίζονται οἱ ψυχὰς ὄλων ἐκείνων τῶν ὁμολογητῶν καὶ ἡρώων τῆς πίστεως, οἱ ὁποῖοι μὲ σύνθημα τὸ «Ὁρθοδοξία ἢ θάνατος» ἀγωνίσθηκαν διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἐπάνω-στὶς ἐπάλξεις τῆς Ἐκκλησίας μὲ σκοπὸ νὰ κρατήσουν ἀκεραία καὶ ἀνόθευτη

τὴν πίστι, καὶ ἀναθεματίζονται οἱ ἀμετανόητοι αἵρετικοί, ποὺ κήρυξαν πλανεμένες διδασκαλίες. Αὐτὰ περιλαμβάνονται στὸ «*Συνοδικὸν τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμένης Ζ' Συνόδου ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας*», ποὺ βρίσκεται στὸ βιβλίό τοῦ Τριωδίου καὶ θὰ ἦταν εὐχῆς ἔργον νὰ διαβάζεται στοὺς ναοὺς μας, ὅπως παλαιότερα, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς πίστεως.

Τὴν ἡμέρα αὐτὴ τελεῖται τὸ ἱερὸ μνημόσυνο τῶν ἀναριθμῶν ἐκείνων ἡρώων τῆς Ὁρθόδοξου πίστεως, οἱ ὁποῖοι τώρα ἀποτελοῦν φωτεινὸ νέφος ποὺ λάμπει σὰν οὐράνιο σέλας σὲ ὅλη τὴν οἰκουμένη. Μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς εἶνε ἰδιαίτερος γνωστοί, διότι σὲ κρίσιμες στιγμὲς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας στάθηκαν **μονομάχοι** τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ὀρθοπραξίας· ὁ Μέγας Ἀθανάσιος κατὰ τῶν ἀρειανῶν, ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος κατὰ τῶν ἠθικῶν παρεκτροπῶν, ὁ ἅγιος Κύριλλος κατὰ τῶν νεστοριανῶν, καὶ σὲ μεταγενέστερα χρόνια οἱ ἅγιοι Μέγας Φώτιος κατὰ τῶν λατίνων, Γρηγόριος Παλαμᾶς κατὰ τῶν βαρλααμιτῶν καὶ Μάρκος ὁ Εὐγενικός κατὰ τοῦ πάπα. Αὐτοὺς τοὺς ἁγίους πατέρας ἀνευφημοῦμε λέγοντας:

«Τῶν τῆς Ὁρθοδοξίας προμάχων, εὐσεβῶν βασιλέων, ἀγιωτάτων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, διδασκάλων, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, αἰωνία ἡ μνήμη».

Χάρις στοὺς ἀκούραστους καὶ ἀκατάβλητους κόπους καὶ τίς μαρτυρικὲς θυσίες τῶν ἀειμνήστων ἐκείνων ἀνδρῶν ἔχουμε ἐμεῖς σήμερα τὸν ἀνεκτίμητο θησαυρὸ ποὺ λέγεται ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ. Πρὸς αὐτοὺς ἄς ἀτενίζουμε, ὥστε νὰ συνεχίσουν νὰ μᾶς ἐμπνέουν τὸ φρόνημα καὶ οἱ ἀγῶνες τους, γιὰ νὰ μείνουμε κ' ἐμεῖς ἀνυποχώρητοι στὶς ἠθικὰς ἀρχὰς τῆς ἁγίας ζωῆς τους καὶ στὴν ἀκρίβεια τῆς πίστεώς τους. Διότι αὐτὸ εἶνε Ὁρθοδοξία, καὶ αὐτοὶ εἶνε οἱ διδάσκαλοι καὶ ὁδηγοὶ μας σ' αὐτὴν.

Γι' αὐτὴ τὴν Ὁρθοδοξία καυχώμεθα ἐν Κυ-

ρίω οί Χριστιανοί "Έλληνες. Εἶνε ὁ πολῦτιμος μαργαρίτης μάς, ἡ ἀνεκτίμητη παρακαταθήκη μας, καὶ καλούμεθα νὰ τὴ φυλάξουμε, γιὰ νὰ μείνη αὐτὴ τὸ ἰδανικὸ τῆς πατρίδος μας.

Ἄλλὰ τί εἶνε αὐτὴ ἡ Ὁρθοδοξία, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἔχουσε ποταμούς αἱμάτων τὸ γένος τῶν Ἑλλήνων; Ἴδου ἐρώτημα, ἴδου ζήτημα ποῦ ἀξίζει ν' ἀπασχολήσῃ κάθε Ἑλληνα. Διότι ἡ Ὁρθοδοξία δὲν εἶνε κάτι ἀδιάφορο γιὰ τὴν Ἑλλάδα, δὲν εἶνε μιὰ παρωνυχίδα· ἀποτελεῖ τὸ πολῦτιμο διαμάντι τῆς χώρας αὐτῆς.

Ὁρθοδοξία! Ποιὸς ἐκκλησιαστικὸς ῥήτωρ θὰ μπορούσε νὰ ἐκφωνήσῃ τὸν πανηγυρικὸ τῆς ἐπαξίως; Θὰ ἔπρεπε ν' ἀναστηθοῦν σήμερα ἀπὸ τοὺς τάφους τοὺς ὁ Μέγας Ἀθανάσιος, ὁ ἱερός Φῶτιος καὶ ὁ Μάρκος ὁ Εὐγενικός, γιὰ νὰ σαλπίσουν μὲ τὶς ἠχηρὲς σάλπιγγές τους πρὸς ὄλο τὸ Ὁρθόδοξο ποίμνιό τὸ «Φύλακες, γρηγορεῖτε!», νὰ ἀφυπνίσουν στὰ στήθη καὶ τῶν πλεον ἀδιαφόρων σημερινῶν ὀρθοδόξων Ἑλλήνων τὴν κοιμωμένη συνείδησι τῆς Ὁρθοδοξίας. Ὡ μακάρια πνεύματα, πόσο βαθειὰ εἶχατε στὶς καρδίεσ σας τὸ βίωμα τῆς Ὁρθοδοξίας!

Αὐτὸ τὸ βίωμα, ἡ καρδιά τῆς Ὁρθοδοξίας, βρίσκεται σ' ἐκεῖνο ποῦ φωνάζει ὁ ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν καὶ κήρυξ τοῦ χριστιανισμοῦ, ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «**Ἀδελφοί, στήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἶτε διὰ λόγου εἶτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν**» (β' Κορ. 2:15).

Σύμφωνα μὲ τὸ κήρυγμα τῶν ἀποστόλων ὁ χριστιανισμὸς δὲν εἶνε μιὰ ἐφεύρεσι ἀνθρωπίνης διανοίας, ἡ ὁποία μπορεῖ νὰ τροποποιηθῆ καὶ ν' ἀλλάξῃ κάθε εἰκοσιτετράωρο. Δὲν εἶνε μιὰ φιλοσοφία, ἀπὸ κείνες ποῦ λάμπουν στὸν οὐρανὸ τῆς διανοήσεως σὰν φωτεινὰ μετέωρα σκέψεως κ' ἔπειτα σβήνουν κ' ἐξαφανίζονται στὸ ἔρεβος. Ὁ χριστιανισμὸς εἶνε κάτι ἀπείρωσ περισσότερο, κάτι τελείως διαφορετικὸ. Εἶνε δύναμις ὑπερφυσικῆ. Εἶνε ἀποκάλυψις ἑνὸς ὀλοκλήρου κόσμου ἀληθειῶν, στὶς ὁποῖες δὲν μπορούσε νὰ ἀνέλθῃ μόνου τοῦ ἀνθρώπινου πνεῦμα μὲ τὰ φτερά τῆς διανοήσεως.

Ὅταν ὁ ἀπόστολος Πέτρος, ἔκθαμβος ἐμπρὸς στὸ μεγαλεῖο ποῦ ἔλαμπε ἀπ' ὄλες τὶς πλευρὲς τῆς ζωῆς τοῦ θείου Διδασκάλου, ἔκανε τὴν ὁμολογία «**Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος**», ὁ Θεάνθρωπος εἶπε: «**Μάκαριος εἶ, Σίμων Βαριωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐ ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ' ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς**» (Ματθ. 16:16-17). Δηλαδή· Πέτρε, σὲ μακαρίζω, διότι αὐτὸ ποῦ ὁμολογεῖς, ὅτι ἐγὼ εἶ-

μαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, δὲν εἶνε κάτι ποῦ σὲ δίδαξαν ἄνθρωποι, δὲν εἶνε καρπὸς μελέτης καὶ φιλοσοφικῆς σκέψεως· εἶνε ἀποκάλυψις, ἄνωθεν φωτισμὸς, ποῦ σὲ κάνει νὰ βλέπῃς ὅ,τι δὲν μπορούν νὰ δοῦν ὄλοι οἱ φιλόσοφοι τοῦ κόσμου. Κράτα λοιπὸν καλὰ τὴν ὁμολογία σου, τὴν πίστι ὅτι **ἐγὼ εἶμαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ**. Αὐτὴ ἡ πίστις θὰ γίνῃ ὁ βράχος ὁ ἀσάλευτος, ἐπάνω στὸν ὁποῖο θὰ οἰκοδομήσω τὴν Ἐκκλησία μου, καὶ ἡ Ἐκκλησία μου, ἡ ὁποία στηρίζεται ἐπάνω σ' αὐτὴ τὴν ἀλήθεια, θὰ μείνη ἀσάλευτη. Αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία θὰ πολεμηθῇ μὲ λύσσα ἀφάνταστη, ἀλλὰ ὄλες αἰσκοτεινὲς δυνάμεις, ποῦ θὰ ἐκβράσῃ ὁ ἄδης γιὰ νὰ τὴ διαλύσῃ, θὰ συντρίβῃ σὰν ἀφρισμένα κύματα ἐπάνω στὸ βράχο αὐτόν. Θὰ διαλυθοῦν οἱ ἀφροὶ τοῦ μίσους, θὰ κονιορτοποιηθοῦν τὰ ὄπλα τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἡ Ἐκκλησία ἡ Ὁρθόδοξος, ἡ ὁποία θὰ κρατῇ τὴν ὀρθὴ πίστι γιὰ τὸ πρόσωπό μου, θὰ ὑψώσῃ νικηφόρως τὴ σημαία τῆς στὰ πέρατα τοῦ κόσμου. «**Πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς**» (Ἐλ. 16:18).

Καὶ ἡ ἱστορία εἴκοσι αἰῶνων, ποῦ διέρρευσε ἀπὸ τότε, ἐπαληθεύει, ἀγαπητοί μου, τὴ μεγάλη αὐτὴ προφητεία τοῦ Κυρίου. Πολέμοι τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως παρουσιάστηκαν πολλοί, ἀναρίθμητοι, οἱ ὁποῖοι, παρ' ὄλα τὰ ποικίλα μέσα ποῦ χρησιμοποίησαν, ἕναν ἀντικειμενικὸ σκοπὸ εἶχαν ὄλοι ἀπὸ κοινοῦ, τὴν ὀλοκληρωτικὴ διάλυσί τῆς. Μὲ φωτιά καὶ σίδερο, μὲ φρικτὰ καὶ ἀπερίγραπτα μαρτύρια, προσπάθησαν νὰ ἐξαλείψουν τὴν πίστι τρομοκρατώντας καὶ ἐξοντώνοντας μαζικὰ τοὺς φορεῖς αὐτῆς τῆς πίστεως. Ἀλλὰ δὲν κατώρθωσαν τίποτα. Ὅπου ἔπεφτε ἕνας, ἐκεῖ 10, 100, 200 σηκώνονταν γιὰ νὰ τὴν ὑπερασπίσουν.

Ἡ Ὁρθοδοξία ἔρριχνε καθημερινῶς τὶς ρίζες τῆς σ' Ἀνατολή καὶ Δύσι. Ὑψωνόταν σὰν δέντρο πανέμορφο καὶ καρποφόρο, καὶ κάτω ἀπ' τὴ σκιά του μυριάδες ψυχὲς μ' ἕνα στόμα καὶ μιὰ καρδιά ὕμνουσαν καὶ δοξολογοῦσαν τὸν ἐν Τριάδι Θεόν. Καὶ ὁ χριστιανισμὸς παρουσιάζόταν ἀδιάσπαστος, ἐνωμένος μέσα στοὺς κόλπους τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία σὰν μάνα φιλόστοργη εἶχε συγκεντρώσει κάτω ἀπ' τὰ φτερά τῆς ὄλα τὰ παιδιά τῆς.

Γιὰ τὴν ἐνδοξη αὐτὴ Ἐκκλησία μπορούσε ὁ ποιητὴς νὰ πῇ: «**Ἄρον κύκλω τοὺς ὀφθαλμούς σου, Σιών, καὶ ἴδε· ἴδου γὰρ ἠῆκασί σοι θεοφεγεῖς ὡς φωστῆρες ἐκ δυσμῶν καὶ βορρᾶ καὶ θαλάσσης καὶ ἔψας τὰ τέκνα σου, ἐν σοὶ εὐλογοῦντα Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας**» (καν. Πάσχ. φθ. η).

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος